

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Hermes Theologicvs, Id est Synopsis totius Theologiæ, perspicuè, doctè, subtiliter, ac breviter discussa

Et In octo Partes ... distincta ...

De Poenitentia Et Reliqvis Sacramentis

Vindalium, 1646

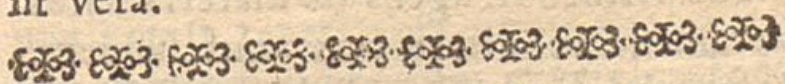
Sect. I. An signis, & nutu fidei fieri possit, an sola voce.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38867

DE POENITENTIA. CAP. III. 31

omnibus peccatis commissis, & non retractatis: aliundè verò confessionem valere, quando quis attritur de peccatis confessis, etsi ea attritio non se extendat ad peccata inculpabiliter prætermissa. Hinc autem sequitur sacramentum esse validum, iuxta posteriorem doctrinam, & informe, iuxta priorem.

At neque hæc ratio viget: nam etsi concedi possit, in tali confessione reperiri quicquid necessarium est, & sufficit ad valorè ipsius confessionis per se sumptæ, in ratione partis: negatur tamen ibi inveniri, quicquid necessarium est ut forma sit vera.

CAPUT IV.

De secunda parte Sacramenti Pœnitentia, quæ est Confessio.

SECTIO I.

*An signis & nutu fidei possit,
an sola voce.*

CONCLUSIO I.

NON est de necessitate Sacramenti Pœnitentiæ, ut confessio fiat voce humana: est tamè de necessitate præcepti,

vt qui loqui potest voce confiteatur.)
 Prior pars sufficienter colligitur ex pra-
 xi Ecclesiae, nam videmus non tantum
 mutos, sed etiam illos qui vi morbi ita
 impediuntur, vt loqui nequeant, absolui
 sacramentaliter à peccatis; si ea nutibus,
 aut alijs signis sufficienter declarent.
 Quod non fieret, si non confessio quæ vo-
 ce humana non fit, esset per se inualida:
 talis enim esset etiam in extrema neces-
 sitate; quemadmodum in simili casu
 inualida est cōsecratio facta in milio, vel
 alia simili materia, quæ non sit triticum.

Dices, Concilium Florent. in instru-
 ctione Armenor. agens de materia huius
 sacramenti, requirere oris confessionem.
 Respondeo eo loco agi de confessione,
 prout communiter fieri solet, & debet:
 non autem de ea prout absolute est ne-
 cessaria, & sufficiens ad valorem sacra-
 menti; quia ad hoc satis est, si ore, aut
 nutibus, vel alijs signis fiat.

Posterior pars ostenditur, quia etsi nul-
 lum extet præceptum posituum, siue di-
 uinum, siue Ecclesiasticum de hac re; ta-
 men Ecclesiae consuetudo inualuit, vt pœ-
 nitens si loqui potest, sine incommodo,
 non aliter quàm ore peccata confiteatur:
 contra quam consuetudinem sine graui
 causa agere, est peccatum mortale.

DE POENITENTIA. CAP. IV. 33.

Dico, sine graui causa; nam si verbi causa, contingat puellam præ nimia verecundia, nulla ratione adduci posse, vt peccatum aliquod ore confiteatur, quod tamen parata sit scribere in charta, & legendum offerre Sacerdoti, & ab eo absolutionem postulare; non dubito quin tunc puellæ liceat, eiusmodi peccatum scripto confiteri: quia consuetudo vocaliter confitendi, non censetur cum eo rigore admissa, & acceptata ab hominibus, vt nequidem ob prædictam, vel similem causam aliter confiteri liceat.

Vbi obseruandum est, quando præceptum confessionis vrget, cum quiloqui non potest, teneri aliis signis confiteri: qui eiusmodi præceptum generale est, & eos obligat qui aliquo modo sufficienti possunt peccata sua Sacerdoti manifestare. Quod intellige, nisi adsit periculum euulgationis, vt si non aliter potes confiteri quàm scripto, & probabiliter putas Sacerdotem non redditurum chartam, si illi tradas, aut vi ablaturum, si eam præ manibus tenens, solum legendam illi offeras. Si tamen huic incommodo, adhibita cautela aliqua, sufficienter occurrere potes, teneris confiteri scripto; quia talis confessio in ea hypothese nimis gravis censeretur non potest.

CONCLUSIO II. Non est de

necessitate sacramenti, vt cōfessio fiat secretò, neque etiam de necessitate præcepti, nisi per accidens.) Prior pars patet ex praxi, nam in primis etsi nemo teneatur ex vi præcepti confessionis, Sacerdoti confiteri per interpretem; nullus tamen dubitat, quin si id fiat, valida sit confessio. Non esset autem valida, etiam in extrema necessitate, si secretum quod tunc non seruatur, esset de essentia illius. Deinde in naufragio aliaque simili necessitate, multi simul peccata confitentur eidem Sacerdoti, idque alta voce, ita vt vnus pœnitens distinctè confessionem alterius audiat. Nullus autem meritò negare potest, quin tunc sacramentum valeat, modo reliqua necessaria interueniant, esto secretum desit.

Ratio idem suadet: nam nihil pertinet ad essentiam huius sacramenti, nisi quod ex eius institutione colligi potest; atqui non potest colligi ex institutione sacramenti Pœnitentiæ, confessionem secretò faciendam esse; ex ea enim tantum colligitur, peccata esse manifestanda Sacerdoti, vt de iis iudicium ferat. Porro hæc manifestatio fieri potest, siue quis peccata sua confiteatur Sacerdoti, aliis audientibus, siue nemine præter illum audiente;

quare vterque modus confitendi ad valorem sacramenti sufficere potest.

Posterior pars ostenditur, quia in primis ex institutione præcisa sacramenti, nullum sequitur præceptum naturale diuinum, instituendi confessionem secretò. Deinde neque ex Scriptura, aut traditione constat, huius rei latum esse à Christo præceptum positium. Tandem dici non potest, quòd Ecclesia præceperit, vt confessio non nisi secretò fiat, cum nullibi tale præceptum reperiatur.

Dixi, per se loquendo: nam interdum per accideas contingere potest, vt sit peccatum mortale publicè confiteri, quia est contra propriam charitatem seipsum infamare; potest etiam graue scandalum nasci, ex publica confessione quorundam peccatorum. Vnde extra grauem necessitatem, vix modus ille confitendi probari potest.

Obiicies Concilium Trident. sess. 14. cap. 5. & can. 6. damnare hæreticos qui docent, confessionem secretam à diuino mandato alienam, & humanum inuentum esse. Porrò si ea confessio non est aliena à diuino mandato, debet illi esse conformis; atque adeò confessio debet fieri secretò, ex vi præcepti diuini.

Respondeo sensum Concilij esse, con-

fessionem secretam non esse contrariam
 præcepto diuino; quia scilicet nullum re-
 peritur præceptum diuinum, de confes-
 sione publicè facienda: imò potius esse
 illi valdè conformè, non quòd Christus
 positiuè statuerit confessionem fieri se-
 cretò; sed quòd conformius est iis quæ
 Christus instituit de hoc sacramento, vt
 confessio fiat secretò, quàm si fiat publicè.
 Christus enim hoc sacramentum instituit,
 vt omninò necessarium iis, qui post bap-
 tismum in peccatum mortale lapsi sunt:
 nemo autem potest per hoc medium sa-
 lutem consequi, nisi peccata omnia mor-
 talia confiteatur, etiam valdè secreta, &
 graua. Quare si tenerentur homines om-
 nia eiusmodi peccata palam manifestare,
 illud onus esset certè grauissimum ipsis
 poenitentibus; & plerumque in magnum
 eorum detrimentum, aliorumque scanda-
 lum cederet: quod non contingit ex eo,
 quòd confessio secretò instituatur.

CONCLUSIO III. Si Titius
 det generalia signa doloris coram Sacer-
 dote. neque aliter possit confiteri, talis
 cōfessio sufficit ad valorem sacramenti.)
 Est communis; cuius ratio est, quia Ti-
 tius in eo casu confitetur meliori modo
 quo potest, quod coram Deo sufficit.
Confirmatur, nam ibi interuenit accusa-

DE POENITENTIA. CAP. IV. 37

tio dolorosa sui ipsius, ex qua Sacerdos statum poenitentis sufficienter cognoscere potest, quantum requiritur ut iudicet eum validè absolui posse.

Dices 1. in Concilio Trident. sess. 14. cap. 5. statuitur, ut confessio fiat de peccatis in particulari. Respondeo ibi etiam præcipi, ut confessio fiat de omnibus peccatis mortalibus; sicut ergo interdum sufficit vnicum peccatum confiteri, quando alia, adhibita sufficienti diligentia non occurrunt memoriæ, aut quando post vnius confessionem, homo sensibus destituitur: ita satis est ea confusè declarare per signa, quando aliter fieri nequit.

Dices 2. Iudex non potest validè proferre sententiam, sine noua cognitione causæ: atqui non interuenit noua cognitio causæ; quia Sacerdos antea sciebat Titium esse peccatorem. Respondeo negando minorem: nam antea Sacerdos cognoscebat tantum in foro externo, ut homo particularis, Titium esse peccatorem: iam verò id cognoscit, in foro animæ, ut iudex à Deo constitutus ad remissionem peccatorum.

Dices 3. nunquam Titius damnabitur in foro externo tanquam homicida, nisi probetur aliquem hominem in par-

particulari ab eo fuisse occisum. Ergo neque Sacerdos eum absolvere debet tanquam peccatorem, nisi ille declaret se peccatum aliquod in particulari perpetrasse. Respondeo non sequi: nam in priori casu condemnatio non fit in fauorem Titij, sed in odium illius; odia autem sunt restringenda. In posteriori verò iudicium fit in fauorem illius: at fauores sunt ampliandi. Quare ad validitatem huius iudicij satis est, quòd se peccatorem possibili modo ostendat.

CONCLUSIO IV. Etsi Titius dederit generalia illa signa doloris, absente Sacerdote, potest Sacerdos deinde accedens, etsi rationis usu destitutum, validè absolvere. Imò in eo casu Titius licitè absolui potest, & debet.) Prima pars est communior apud recentiores, & hac ratione probatur: nam hoc Sacramentum institutum est per modum Iudicij: at iudicium constare potest, etsi accusatio non fiat coram iudice; ergo idem dicendum de hoc sacramento. Confirmatur: nam confessio facta modo prædicto sufficere potest, tum ad declarandum pœnitentis statum, tum vt Sacerdos sufficientem de eo statu cognitionem accipiat. Quidni ergo eiusmodi confessio valebit ad constituendum sacramentum?

DE POENITENTIA. CAP. IV. 39

Præsertim cum non requiratur ad valorem confessionis, ut ea fiat in particulari de aliquo peccato, sed sufficiat in necessitate, si dentur generalia doloris signa, ut ante dictum est.

Secunda pars suadetur, tum ex Leone Mag. epist. 61. tum ex Concil. Carthaginensi 4. cap. 67. & Arausicano 1. cap. 11. tum ex Rituali Romano Pauli V. quibus locis aperte sententia nostra probatur. Ratio idem ostendit; nam cum eiusmodi confessio sit valida, incredibile est quod in illa extrema necessitate sit illicita.

Dices Clementem VIII. damnasse propositionem Illam qua asseritur, licere per litteras vel internuncium confessario absenti sacramentaliter confiteri, & ab eodem absente absolutionem obtinere.

Respondeo Pontificem damnasse propositionem complexam, quæ dicit, licere confiteri absenti, & ab eo item absente absolutionem accipere. Nos autem hoc non dicimus, sed tantum, licere absenti confiteri, & ab eo non quidem absente, sed præsentem absolutionem recipere. Et ne quis hac in re supersit scrupulus, ipsemet Clemens VIII. declaravit coram Eminentissimo Cardinali Bellarmino, & Reuerendissimo Archiepiscopo Armaca-

no, se suo illo decreto non comprehē-
disse casum illum, de quo agimus, vt re-
centiores testantur. Et quamuis id Pon-
tifex non declarasset, ita intelligendum
esse ipsius decretum, satis constaret ex
ante dictis: maximè verò ex Rituali Ro-
mano, quod à viris piis & doctis colle-
ctum est, & à Paulo V. approbatum;
quem nefas est asserere in re tanti mo-
menti errasse, eumque errorem vniuer-
sali Ecclesiæ sequendum proposuisse.

Tertia pars ostenditur: nam si in eo ca-
su valida est, & licita absolutio, cum illa
sit necessaria ad salutem ægrotantis, pro-
fectò charitas postulat, vt Sacerdos ei
tunc absolutionem impendat, ne fortè
illius defectu in æternum sit periturus.
Eò vel maximè, quòd etsi opposita sen-
tentia esset æquè probabilis ac nostra, in
extrema necessitate, & periculo damni
irreparabilis nostra sequenda esset, vt po-
te pœnitenti multò fauorabilior.